Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	16C/67/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1423207953
Dátum vydania rozhodnutia:	18. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Michal Kubiš
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2025:1423207953.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom JUDr. Michalom Kubišom v spore žalobkyne: mal. Laura Malíková, nar. 11.11.2010, trvale bytom Nová Ves 2217/7, 929 01 Dunajská Streda, zastúpená zákonným zástupcom Nikolasom Malíkom, nar. 20.12.1989, trvale bytom Nová Ves 2217/7, 929 01 Dunajská Streda, právne zastúpená JUDr. Jurajom Gajdošom, advokátom so sídlom Štefánikova 15, 949 01 Nitra, IČO: 53 533 801, proti žalovanému: Generali Česká pojišťovňa a.s., so sídlom Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha, Česká republika, IČO: 45 272 956, konajúca prostredníctvom Generali Poisťovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 54 228 573, o ochranu osobnosti s návrhom na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 50.000 eur, takto

r o z h o d o l :

I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 7.500 eur z a s t a v u j e .

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 7.500 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a .

IV. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 50.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do jej práva na ochranu osobnosti, konkrétne do súkromného a rodinného života. Na odôvodnenie žaloby uviedla, že dňa 21.01.2023 v čase približne o 23:20, v smere od obce Dolný Stál do Veľkého Medera, v okrese Dunajská Streda, viedol Peter Nagy, nar. 24.05.1989, trvale bytom Komárňanská 204/104, 932 01 Veľký Meder (ďalej len „vodič“ resp. „škodca“), osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia evidenčného čísla DS-323FF (ďalej len „motorové vozidlo“ resp. „vozidlo“), kedy v kilometri 63,5, v mierne ľavotočivej zákrute, zišiel s vozidlom vpravo mimo cestu, kde následne prednou časťou vozidla postupne narazil do viacerých stromov, pričom jeho spolujazdkyňa Alexandra Masaryková, nar. 27.09.1990, bytom Nová Ves 2217/5, Dunajská Streda (ďalej len „matka žalobkyne“), sediaca v čase dopravnej nehody na sedadle spolujazdca, utrpela v dôsledku dopravnej nehody zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahla. Poukázala na to, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 19.07.2023, sp. zn. 24T/37/2023 bol vodič motorového vozidla uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona. Ďalej uviedla, že podľa správy zo Slovenskej kancelárie poisťovateľov bolo motorové vozidlo poistené v čase dopravnej nehody v poisťovni žalovaného (č. poistnej zmluvy 2408092518/1), čo ju oprávňuje uplatniť si jednotlivé nároky na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému ako príslušnému poisťovateľovi. Uviedla, že do predmetnej dopravnej nehody žila v spoločnej domácnosti s matkou a mladšou sestrou, ich vzájomný

vzťah bol plný harmónie, lásky a porozumenia, s matkou trávili všetok svoj voľný čas a veľa sa rozprávali, bola zvyknutá rozprávať sa s matkou čo bolo v škole, o novom učive, o kamarátstvach v triede ale aj mimo školy. Matka jej neustále pomáhala vo všetkých životných situáciách, so všetkými problémami, s domácimi úlohami a spolu prežívali jej radosti, priateľstvá, či strasti, ktoré ako každé dospievajúce dievča malo. Matka ju zahŕňala materinskou láskou a pochopením, s matkou sa tešili, chodili na výlety, rôzne kultúrne podujatia, ale tiež nakupovali a mali spoločné záľuby. Uviedla, že pre ňu ako 12 ročnú dospievajúcu dcéru bola jej matka najvýznamnejšou osobou, vzorom a nenahraditeľným človekom. Poukázala na to, že po smrti matky sa jej život „obrátil hore nohami“, už nikdy nepocíti láskavé objatie, či pohladenie svojej matky, už nikdy sa nebude môcť s matkou porozprávať, nebude sa s ňou môcť poradiť, keď nebude vedieť čo robiť a tiež sa už nikdy s matkou nepoteší zo svojich radostí a životných úspechov, spoločné chvíle s matkou navždy skončili. Uviedla, že od úmrtia matky sa výrazným spôsobom zhoršil jej psychický stav, neustále spomienky na matku negatívne vplývajú na jej duševný stav, nevie sa zmieriť s tragickou stratou svojej matky, nedokáže pochopiť ako ten blízky človek, ktorý tu vždy pre ňu bol, zrazu nie je, bez rozlúčenia. Všetky aktivity s nebohou matkou sa pre ňu v okamihu stali iba minulosťou, všetky miesta, predmety a akékoľvek maličkosti jej pripomínajú matku a chvíle s ňou strávené. Poukázala na to, že po smrti matky zle spí, nič ju nebaví a často plače, ťažko sa sústreďuje a je nervóznejšia, čo sa prejavuje aj v škole, školský prospech sa jej výrazne zhoršil. Argumentovala, že smrťou matky došlo k vážnemu zásahu do jej psychickej integrity a ďalšieho vývoja, pričom vzhľadom na jej vek je nesporné, že úmrtie matky ju poznačí na celý život. Uviedla, že prišla o svoju matku vo veku 12 rokov, t.j. vo veku kedy sú citové väzby dcéry k matke naplno rozvinuté a dieťa si smrť a stratu matky plne uvedomuje a nikdy sa s ňou nebude vedieť vyrovnať. Pre vyobrazenie intenzity a charakteru citových väzieb a zároveň spôsobenej citovej ujmy spomenula nedávnu udalosť, kedy po hádke s otcom ušla z domu a následne ju otec našiel na cintoríne plakať pri hrobe svojej matky. Dôvodila, že zásah predmetnej udalosti do jej rodinného života je o to väčší a výraznejší, že pred nehodou žila v spoločnej domácnosti iba s nebohou matkou a mladšou sestrou, obe sestry majú rozdielnych otcov, s ktorými sa stretávali sporadicky cez víkendy, pričom jej vzťah s otcom nebol náležite rozvinutý, nevyrastala v úplnej rodine a na svoju matku bola preto obzvlášť naviazaná. Uviedla tiež, že následkom predmetnej dopravnej nehody jej bolo oznámené nie len to, že jej matka zomrela, ale aj to, že už nebude viac bývať doma, so svojou mladšou sestrou a bude sa musieť presťahovať žiť k svojmu otcovi. Poukázala na to, že po dopravnej nehode boli sestry odlúčené a každá sa nasťahovala ku vlastnému otcovi, so sestrou sa dnes vídajú len sporadicky. V dôsledku predmetnej dopravnej nehody tak prišla o matku, o domov, ktorý jej matka poskytovala a o rodinný život so svojou sestrou, s ktorou ju spájala práve matka. Vzhľadom na vyššie uvedené a s poukazom na skutočnosť, že prišla o svoju matku vo veku 12 rokov, pričom okrem matky stratila aj svoj domov a celý rodinný život, ktorý so svojou matkou a sestrou prežívala, mala za to, že ujma jej spôsobená je v rozsahu hodnotenia výšky nemajetkovej ujmy mimoriadne zásadná. Poukázala na to, že smrťou matky došlo u nej k nezvratnému zásahu do jej súkromia a rodinného života, preto sa v súlade s § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka domáha voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 eur. Napokon uviedla, že výzvou na zaplatenie zo dňa 31.07.2023 vyzvala žalovaného na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 eur, pričom žalovaný prostredníctvom e-mailovej komunikácie zo dňa 31.08.2023 navrhol zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 5.075 eur pod podmienkou uzatvorenia dohody o urovnaní, čo však nezohľadňovalo reálny rozsah nemajetkovej ujmy jej spôsobenej, preto s urovnaním nesúhlasila.

2. Žalovaný považoval uplatnený nárok za neprimeraný, vybočujúci z rámca náhrad nemajetkových ujm priznávaných súdmi v obdobných veciach. Poukázal na to, že žalobkyňa neuvádza, akým spôsobom dospela k výške požadovanej žalovanej čiastky a ani ju žiadnym spôsobom v uplatnenom rozsahu nepreukazuje. Uviedol, že výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou vzhľadom na absenciu zákonom stanovených limitov, avšak vždy s prihliadnutím na zákonné kritéria, ktoré predpokladá ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, t.j. na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Dôvodil, že voľná úvaha súdu pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy jednotlivým pozostalým nie je neobmedzená, ale je limitovaná princípom primeranosti a splnením zákonných kritérií v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, určenie konkrétnej výšky náhrady potom musí zohľadňovať všetky okolnosti konkrétneho prípadu a musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Uviedol tiež, že závažnosť vzniknutej ujmy sa posudzuje najmä s poukazom na jej intenzitu, rozsah a trvanie a pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy je takisto nevyhnuté zohľadniť aj atribút primeranosti, t.j. s ohľadom na ktorý sa voľná úvaha súdu nemôže vymykať z rozumných hraníc a nemôže byť neobmedzená, pričom by mala zohľadňovať sumy priznávané súdmi v Slovenskej republike v obdobných prípadoch. Ďalej uviedol, že náhrada

nemajetkovej ujmy má poskytnúť určitú satisfakciu za stratu blízkej osoby a nemá viesť k neprípustnému obohacovaniu sa (rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24Co/142/2018, uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.05.2019, sp. zn. 6Co/24/2018). Poukázal tiež na to, že napriek skutočnosti, že medzi sporovými stranami prebehli mimosúdne rokovania, ktoré neboli úspešné, je pripravený pristúpiť k čiastočnej úhrade žalovaného nároku, a to v rozsahu, v akom považuje uplatnený nárok za primeraný vzhľadom na okolnosti predmetného prípadu a rozhodovaciu prax súdov, a to vo výške 7.500 eur. Mal tiež za to, že pri stanovení výšky primeranosti uplatneného nároku je potrebné zohľadniť aj spoluvinu samotnej zosnulej matky maloletej, a to v rozsahu 50%, nakoľko z dostupných informácií a podkladov jednoznačne vyplýva, že zosnulá matka maloletej mala vedomosť o tom, že vodič poisteného vozidla požil pred jazdou nemalé množstvo alkoholu a teda, že bol počas jazdy, kedy zosnulá sedela na sedadle spolujazdca, pod značným vplyvom alkoholu. V tejto súvislosti poukázal na zápis z výsluchu obvineného vodiča poisteného vozidla z trestného konania, z ktorého vyplýva, že dňa 21.01.2023 pred predmetnou dopravnou nehodou v čase okolo 20:00 hod prišla za vodičom poisteného vozidla jeho priateľka, nebohá matka žalobkyne, na čerpaciu stanicu OMV na poistenom vozidle, ktoré v tom čase viedla, avšak predtým mala napísať správu, že ona už asi nebude môcť dlho viesť vozidlo (pričom vodič poisteného vozidla vo výpovedi uviedol, že nevie z akého dôvodu), nakoľko bol triezvy, sadol si za volant poisteného vozidla on a so zosnulou matkou žalobkyne išli do obce Veľké Dvorníky na adresu jej trvalého bydliska, kde spolu do 23:00 pili melónovú vodku značky Nicolaus, pivo a zosnulá matka žalobkyne mala zrejme piť aj víno, on vypil asi tri poldecáky a jedno pivo. Zosnulá mala vodičovi poisteného vozidla navrhnúť, aby išli k nemu na adresu jeho trvalého bydliska a nakoľko nemali peniaze v hotovosti išli poisteným vozidlom, obidvaja mali vedomosť, že majú vypité ale spolu sa dohodli, že vodič pomalou jazdou zvládne cestu do Veľkého Medera. Ďalej vodič uviedol, že ako jeho nikto nenútil k jazde tak ani on nenútil pozostalú, aby si sadla do poisteného vozidla. Poukázal na to, že z výpovede vodiča poisteného vozidla jednoznačne vyplýva, že zosnulá matka žalobkyne mala vedomosť o tom, že vodič bol v čase, kedy si k nemu sadla do vozidla ako spolujazdkyňa, pod značným vplyvom alkoholu. Uviedol, že požitie značného alkoholu aj samotnou zosnulou potvrdzuje aj Správa z pitvy z dňa 23.01.2023, v ktorej je uvedené, že predbežným toxikologicko-chemickým vyšetrením bola vo vzorke krvi, odobratej pri pitve, zistená prítomnosť etanolu v koncentrácii 1,65 g/kg (promile). Pokiaľ ide o určenie miery spoluzavinenia nebohej poškodenej na vzniku škody v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka, poukázal na porušenie všeobecnej prevenčnej povinnosti zo strany poškodenej zosnulej, zakotvenej v ust. § 415 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na skutočnosť, že v čase predmetnej dopravnej nehody mal vodič poisteného vozidla požitý alkohol a zosnulá matka žalobkyne o tejto skutočnosti mala jednoznačne vedomosť, mal za to, že je v predmetnej veci potrebné uplatniť spoluvinu zosnulej ako poškodenej, a to vzhľadom na závažnosť daných okolností vzniku škody v rozsahu 50 % (poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/9/2013 zo dňa 27.08.2014 a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/266/2017 zo dňa 23.07.2018). Čo sa týka oprávnenosti samotnej výšky uplatnenej sumy, poukázal na viaceré súdne rozhodnutia, v ktorých boli pozostalým maloletým deťom po obeti dopravnej nehody priznané nižšie sumy náhrad nemajetkovej ujmy, ako požaduje žalobkyňa.

3. Žalobkyňa naproti tomu poukázala na viaceré súdne rozhodnutia, v ktorých boli pozostalým po obeti dopravnej nehody priznané vyššie sumy náhrad nemajetkovej ujmy ako uvádzal žalovaný a s ohľadom na ktoré žalovanú náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 50.000 eur považovala za primeranú všetkým okolnostiam veci, a to najmä jej vzťahu a zosnulej matky, jej veku, v ktorom bola jej matka usmrtená, stupňa blízkosti a kvality vzťahu, straty rodinného života s matkou a so sestrou a tiež aj z okolností, za ktorých došlo k dopravnej nehode, t.j. z okolností, na ktoré žalovaný poukazuje odôvodňujúc potrebu zohľadnenia údajnej spoluviny zosnulej poškodenej. Poukázala tiež na to, že ak bola v konkrétnej veci primeraná výška náhrady nemajetkovej ujmy napr. 40.000 eur v roku 2014, je zrejmé, že v rovnakom prípade musí byť v roku 2024, t.j. po 10 rokoch, poškodeným priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy vo výške vyššej ako pred 10 rokmi, keďže hodnota peňazí v dôsledku inflácie každoročne klesá. Mala za to, že pokiaľ má priznávaná výška náhrady nemajetkovej ujmy predstavovať spravodlivé zadosťučinenie, musí prichádzať k jej zmene a nárastu – prinajmenšom v rozsahu nárastu spotrebiteľských cien a inflácie. Zopakovala, že ujma, ktorú utrpela stratou zosnulej matky, je z hľadiska hodnotenia výšky nemajetkovej ujmy mimoriadna, pretože prišla o svoju matku vo veku 12 rokov, kedy sú citové väzby dcéry k matke naplno rozvinuté, pričom ide o vek, kedy je dieťa už dostatočne mentálne zrelé na to, aby si naplno uvedomovalo stratu matky. Uviedla tiež, že mimoriadny rozsah ujmy zároveň zdôrazňuje skutočnosť, že v dôsledku predmetnej dopravnej nehody prišla o matku, o domov, ktorý jej matka poskytovala a o rodinný život so svojou sestrou, s ktorou ju spájala práve matka. K údajnej spoluvine zosnulej matky uviedla, že žalovaným uvádzaný rozsah 50 % nemá oporu v rozhodovacej praxi súdov. Mala za to, že ak

zosnulá matka mala vedomosť o tom, že vodič poisteného vozidla požil pred jazdou nemalé množstvo alkoholu a počas jazdy bol pod vplyvom alkoholu, primeraný rozsah spoluzodpovednosti je s poukazom na rozhodovaciu prax maximálne vo výške 25 %. Namietla však správnosť tvrdenia žalovaného, že zosnulá matka mala vedomosť o tom, že vodič poisteného vozidla bol počas jazdy pod značným vplyvom alkoholu, nakoľko žalovaný pri tomto tvrdení vychádza výlučne z tvrdení vodiča - vinníka dopravnej nehody z jeho výsluchov v trestnom konaní, ktoré sú ovplyvnené procesným postavením tejto osoby ako obvinenej v trestnom konaní a skutočnosťou, že zosnulá matka tieto skutočnosti nemôže vyvrátiť alebo potvrdiť. Namietla tiež, že by zosnulá matka dobrovoľne sadla do vozidla k vodičovi poisteného vozidla, ktorý bol počas jazdy pod vplyvom alkoholu. Poukázala na to, že príčinou dopravnej nehody a najmä príčinou devastačných a fatálnych následkov dopravnej nehody bolo predovšetkým prekročenie najvyššej dovolenej rýchlosti na danom úseku cesty, pričom podľa obžaloby a záverov znaleckého skúmania obvinený vodič viedol vozidlo rýchlosťou 106 až 118 km/hod, teda vyššou, ako je na danom úseku cesty najvyššia dovolená. Poukázala tiež na zápisnicu o výsluchu obvineného zo dňa 25.01.2023, podľa ktorej vodič uviedol, že „Obidvaja sme vedeli, že máme vypité ale spolu sme sa dohodli, že ja pomalou jazdou zvládnem cestu do Veľkého Medera.“ Uviedla, že ak sú tvrdenia vodiča pravdivé, je zrejmé, že zosnulá matka trvala na pomalej jazde, pričom vodič proti vôli zosnulej matky, nie len že nešiel pomalou jazdou, ale navyše značným spôsobom prekročil dovolenú rýchlosť na danom úseku cesty 90 km/hod. Mala za to, že ak by vodič viedol vozidlo pomalou jazdou, následkom dopravnej nehody by nebola smrť zosnulej matky a zrejme by ani nedošlo k predmetnej dopravnej nehode. Vzhľadom na uvedené mala za to, že miera spoluzavinenia na škode je zanedbateľná, resp. žiadna, nakoľko k vzniku okolností, ktoré spôsobili predmetné devastačné a fatálne následky dopravnej nehody došlo proti vôli zosnulej matky a bez jej súhlasu.

4. Žalovaný zotrval na tom, že z dostupných podkladov a informácií jednoznačne vyplýva a je nepochybné, že zosnulá matka žalobkyne mala vedomosť o tom, že vodič bol v čase, kedy si k nemu sadla do vozidla ako spolujazdkyňa, pod značným vplyvom alkoholu, preto je potrebné prihliadať na ust. § 441 Občianskeho zákonníka a pri určení zodpovednosti prevádzkovateľa motorového vozidla vziať do úvahy aj okolnosti na strane poškodeného – v tomto prípade zosnulej matky žalobkyne, a to porušenie všeobecnej prevenčnej povinnosti zo strany poškodenej zosnulej, zakotvenej v ust. § 415 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na skutočnosť, že v čase predmetnej dopravnej nehody mal vodič poisteného vozidla požitý alkohol a zosnulá matka žalobkyne o tejto skutočnosti mala jednoznačne vedomosť, mal za to, že je v predmetnej veci potrebné uplatniť spoluvinu zosnulej ako poškodenej, a to vzhľadom na závažnosť daných okolností vzniku predmetnej škody v rozsahu 50 %. Poukázal na to, že v predmetnom prípade to bola práve zosnulá matka žalobkyne, ktorá podľa výpovede vodiča iniciovala jazdu poisteným vozidlom, napriek skutočnosti, že obaja spoločne požili nemalé množstvo alkoholu, pričom ak by do motorového vozidla, ktoré vodič riadil pod vplyvom alkoholu, nenastúpila, ku škode na jej zdraví by vôbec nedošlo. Nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, že príčinou dopravnej nehody a jej následkov bolo predovšetkým prekročenie najvyššej povolenej rýchlosti na danom úseku cesty a že je zrejmé, že ak by vodič viedol vozidlo pomalou jazdou, následkom dopravnej nehody by nebola smrť zosnulej matky žalobkyne a zrejme by ani nedošlo k predmetnej dopravnej nehode, pričom poukázal na to, že podľa obžaloby zo dňa 16.06.2023 možno po vykonanom šetrení mať za preukázané, že vodič poisteného vozidla spáchal skutok po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov v stave vylučujúcom bezpečne viesť osobné motorové vozidlo. Taktiež uviedol, že podľa predmetnej obžaloby zo záverov znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odboru cestná doprava vyplýva, že príčina dopravnej nehody z technického hľadiska spočívala v tom, že obvinený viedol vozidlo rýchlosťou 106 až 118 km/hod, teda vyššou ako je na danom úseku cesty najvyššia dovolená, v plnej miere sa nevenoval vedeniu vozidla, nesledoval situáciu v cestnej premávke, vozidlo neviedol v smere mierne ľavotočivej zákruty, ale s ním zišiel mimo cestu vpravo. Uviedol, že za príčinu dopravnej nehody nebolo určené len prekročenie rýchlosti, ale súčasne sú medzi príčinami dopravnej nehody z technického hľadiska rovnocenne uvedené aj ďalšie skutočnosti. Mal za to, že je nepochybné, že vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu (ako i vedomosť spolucestujúceho o požití alkoholu vodičom vozidla) je také vážne porušenie povinností, že tvrdenia žalobkyne, kedy deklaruje, že spolujazdkyňa si sadala do vozidla s tým, že malo ísť o pomalú jazdu a ktorými vlastne bagatelizuje skutočnosť, že zosnulá spolujazdkyňa si vedome sadla do predmetného vozidla s vodičom, ktorý požil značné množstvo alkoholu, nemožno považovať za relevantné. Zároveň uviedol, že tvrdenie, že vodič nešiel pomalou jazdou proti vôli žalobkyne je ničím nepodložené a špekulatívne tvrdenie, rovnako ako tvrdenie žalobkyne, že keby vodič viedol vozidlo pomalou jazdou, zrejme by ani nedošlo k predmetnej dopravnej nehode. Mal za to, že najrelevantnejšou skutočnosťou, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu viacerých povinností vodiča pri vedení motorového

vozidla a následnej dopravnej nehode, je skutočnosť, že vodič a zosnulá spolujazdkyňa vedome použili motorové vozidlo po požití značného množstva alkoholu. Čo sa týka rozhodnutí, na ktoré poukázala žalobkyňa uviedol, že tieto sa netýkajú obdobných skutkových okolností a nemožno ich v súvislostí s uplatňovanými nárokmi považovať za relevantné, niektoré sa dokonca ani netýkajú nárokov vzniknutých v súvislosti so zodpovednosťou za prevádzku motorových vozidiel. Uviedol tiež, že žalobkyňa poukázala výlučne len na staršie súdne rozhodnutia, pričom súdna prax sa v tomto smere posunula a v súčasnosti sú pozostalým priznávané vzhľadom na jednotlivé skutkové okolnosti a špecifiká jednotlivých prípadov výrazne nižšie sumy ako náhrady nemajetkovej ujmy za stratu, ktorú utrpeli v dôsledku prevádzky motorových vozidiel. Mal za to, že v obdobných prípadoch súdy v Slovenskej republike nepriznávajú bežne deťom (ani maloletým) obetí smrteľných dopravných nehôd náhradu nemajetkovej ujmy až vo výške 50.000 eur. Sumu požadovanú žalobou vzhľadom na okolnosti predmetného prípadu považoval za neprimeranú až excesívnu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 21C/49/2020 zo dňa 22.02.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/86/2022 zo dňa 26.07.2023, ktorým súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy maloletej navrhovateľke za zásah do jej práv, ktorý utrpela v dôsledku straty svojej matky pri dopravnej nehode vo výške 15.000 eur.

5. V podaní doručenom súdu dňa 14.12.2024 žalovaný navrhol vykonať k otázke spoluviny zosnulej matky žalobkyne dokazovanie z trestného spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 24T/37/2023, a to zápisnicou o výsluchu obvineného zo dňa 25.01.2023, odôvodnením sťažnosti obvineného zahlásenej do zápisnice dňa 28.01.2023 k vzatiu obvineného do väzby zo dňa 31.01.2023, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 19.07.2023, správou z pitvy zo dňa 23.01.2023, znaleckým posudkom vo veci prehliadky a pitvy zosnulej č. 16/2023 a č. 29/2023 zo dňa 24.05.2023, ktorý vypracovali MUDr. Peter Očko, PhD. a MUDr. Roman Kuruc, PhD, znaleckým posudkom vo veci toxikologicko-chemickej analýzy biologických materiálov odobratých pri pitve zosnulej č. 19/2023 zo dňa 25.04.2023, ktorý vypracoval znalec Ing. Alexander Kovács, PhD., znaleckým posudkom vo veci dopravnej nehody č. 4/2023 zo dňa 23.01.2023, ktorý vypracoval znalec z odboru doprava cestná Ing. Ladislav Šipula, ako aj obžalobou zo dňa 16.06.2023 a rozhodnutím vydaným v trestnom konaní, ktoré už boli doložené do konania.

6. Na pojednávaní konanom dňa 18.02.2025 žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 7.500 eur z dôvodu úhrady tejto sumy žalovaným po začatí konania dňa 16.02.2024, v nadväznosti na čo súd v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 C.s.p. (keď žalovaný nevyjadril nesúhlas so späťvzatím žaloby v uvedenej časti) konanie v časti o zaplatenie sumy 7.500 eur zastavil.

7 . Súd vykonal vo veci dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav:

7.1. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 24T/37/2023 zo dňa 19.07.2023, právoplatným dňa 04.08.2023, bol Peter Nagy, nar. 24.05.1989 uznaný za vinného, že dňa 21.01.2023 v čase približne o 23:20 hod. po ceste L triedy č. 63, v smere od obce Dolný Stál do Veľkého Medera, v okrese Dunajská Streda, po predchádzajúcom požití presne nezisteného množstva alkoholu, viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia evidenčného čísla DS-323FF, kedy v kilometri 63,5 v mierne ľavotočivej zákrute, aj v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla, nedostatočného sledovania situácie v cestnej premávke, neprispôsobenia rýchlosti jazdy svojim schopnostiam a prekročenia najvyššej dovolenej rýchlosti na danom úseku cesty, čím porušil § 4 ods. 2 písm. d), § 4 ods. 1 písm. c) a § 16 ods. 1, ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, zišiel s vozidlom vpravo mimo cestu, kde následne prednou časťou vozidla postupne narazil do viacerých stromov, po čom vozidlo zostalo, vo zvislej polohe, zakliesnené medzi dvoma susediacimi stromami, pri čom jeho spolujazdkyňa Alexandra Masaryková, sediaca v čase dopravnej nehody na sedadle pre spolujazdca utrpela v dôsledku dopravnej nehody zranenia, a to úrazovo-krvácavý šok ako následok závažných poranení hrudníka a brucha, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahla, následnou analýzou krvnej vzorky odobratej obžalovanému po dopravnej nehode 22.01.2023 o 00:39 bol u neho zistený podiel alkoholu vo výške 1,26 promile, teda ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť, čím spáchal prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona. Za to mu bol uložený podľa § 149 odsek 4 Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2 Trestného zákona, § 36 písmeno 1), § 37 písmeno m) Trestného zákona a § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky, podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon

trestu s minimálnym stupňom stráženia, podľa § 61 odsek 1, odsek 5 písmeno b) Trestného zákona bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na doživotie a podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému Tiborovi Masarykovi, nar. 14.02.1967 v Dunajskej Strede, trvalé bytom Jahodná, prechodne bytom Júliusa Lôrincza 2137/13, Dunajská Streda, spôsobenú škodu vo výške 1.599,25 eura.

7.2. Z výpisu z internetovej stránky www.skp.sk súd zistil, že motorové vozidlo bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z.z. u žalovaného.

7.3. Z e-mailovej komunikácie zo dňa 31.08.2023 súd zistil, že žalovaný pred začatím konania navrhol žalobkyni zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 5.075 eur, s čím žalobkyňa nesúhlasila.

7.4. Zo zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 25.01.2023 z trestného konania súd zistil, že vodič motorového vozidla sa ku skutku, ktorý bol opísaný vo výrokovej časti uznesenia o jeho trestnom stíhaní v plnej miere priznal. Vypovedal, že dňa 21.01.2023 v čase okolo 20:00 hod. prišla za ním jeho priateľka Alexandra Masaryková do mesta Veľký Meder, na čerpaciu stanicu OMV na osobnom motorovom vozidle značky Škoda Fabia, ktorá uvedené vozidlo v tom čase viedla, avšak pred tým mu písala cez messenger správu, že ona už asi nebude môcť viesť vozidlo, ale prečo to nevedel. Odpísal jej, že tak bude šoférovať on. Prišla za ním na aute, ktoré viedla, do Veľkého Medera, stretli sa na čerpacej stanici OMV v čase okolo 20:00 hod., on bol triezvy, a preto si sadol za volant a spolu s ňou na jej aute išli do obce Veľké Dvorníky na adresu jej trvalého bydliska, do 23:00 hod. dňa 21.01.23 spolu pili melónovú vodku značky Nicolaus, pivo a Alexandra ak sa dobre pamätá pila aj víno. Vypil asi 3 poldecáky a jedno pivo. Ona mu navrhla, aby radšej išli ku nemu na adresu jeho trvalého bydliska. Nakoľko nemali peniaze v hotovosti, išli s autom. Obidvaja vedeli, že majú vypité ale spolu sa dohodli, že on pomalou jazdou zvládne cestu do Veľkého Medera. Bol veľmi unavený prácou, bol prepracovaný, mal za sebou dlhý týždeň, napriek tomu sa rozhodol, že bude šoférovať, nikto ho nenútil k jazde a ani on ju nenútil, aby si sadla do auta, vedela, že má vypité rovnako aj on vedel, že ona má vypité. Dňa 21.01.2023 v čase okolo 23:00 hod. naštartoval jej auto, zapol bezpečnostný pás, či sa pripútala ona uviesť nevedel. Bol si vedomý toho, že má vypité, napriek tomu sa rozhodol vozidlo viesť ako vodič až do Veľkého Medera. Išli po hlavnej ceste smer Dolný Stál smerom na Veľký Meder. Pamätal si, že prekročil povolenú rýchlosť, prešli obec Dolný Stál, následne si na nič nepamätal. Dostal asi mikrospánok, ktorý mu spôsobila únava a aj alkohol. Na nehodový dej si nepamätal, pamätal si iba na to, že zišiel mimo cestu a tam už nezvládol vozidlo nasmerovať naspäť na cestu. Po tom asi stratil vedomie. Pamätal si iba na to, že došiel za ním policajt a vykonal s ním dychovú skúšku s pozitívnym výsledkom.

7.5. Zo správy z pitvy zo dňa 23.01.2023 z trestného konania súd zistil, že u nebohej matky žalobkyne bola zistená prítomnosť etanolu v koncentrácii 1,65 g/kg (promile).

7.6. Z odôvodnenia sťažnosti obvineného zahlásenej do zápisnice dňa 28.01.2023 k vzatiu obvineného do väzby zo dňa 31.01.2023 z trestného konania súd zistil, že vodič motorového vozidla v nej uviedol, že „Pokiaľ ide o samotné okolnosti spáchania predmetného prečinu poukazujem s poľutovaním na to, že aj samotná nebohá poškodená má čiastočnú vinu, že som riadil motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, keďže sme obaja spolu popíjali aj ona bola pod vplyvom alkoholu. Vedela, že budem jazdiť a aj keď sme spolu pili, súhlasila s tým. Nebol závažný dôvod na to, aby sme išli autom do Veľkého Medera.“

7.7. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 19.07.2023 z trestného konania súd zistil, že vodič motorového vozidla na otázku samosudkyne, čo ho viedlo k spáchaniu predmetného skutku odpovedal: „Boli sme ja a zosnulá vo Veľkých Dvorníkoch, začali sme popíjať. Boli sme nekľudní, tak sme sa rozhodli, že odídeme do Veľkého Medera ku mne, ale nakoľko sme nemali u seba hotovosť, tak sme si sadli do auta, išli sme smerom na Veľký Meder. V aute bolo ticho, podľa mňa ona zaspala aj ja som zaspal. K tomu motívu by som ešte uviedol, že Sandra mi porozprávala, že jej predchádzajúci partner bol k nej násilný, tak kvôli tomu sa rozhodli odísť z Dvorníkov a sadli sme do auta.“ Na otázku obhajkyne, či to bolo absolútne nevyhnutné, aby odišli z Dvorníkov z bydliska nebohej do Veľkého Medera odpovedal „Nie“. Na otázku obhajkyne, či neuvažoval nikto z dvojice o tom, že už obidvaja požili alkohol a jeden bude riadiť auto odpovedal „Vôbec sme si to nepremysleli.“

7.8. Zo znaleckého posudku vo veci prehliadky a pitvy zosnulej č. 16/2023 a č. 29/2023 zo dňa 24.05.2023, ktorý vypracovali MUDr. Peter Očko, PhD. a MUDr. Roman Kuruc, PhD. v trestnom konaní súd zistil, že toxikologicko-chemickou analýzou biologických vzoriek, odobratých z tela nebohej matky žalobkyne pri pitve, bola vo vzorke krvi dokázaná prítomnosť etanolu v koncentrácii 1,65 g.kg-1 (‰) a vo vzorke moču prítomnosť etanolu v koncentrácii 2,26 g.kg-1 (‰). Zistené koncentrácie etanolu v krvi aj v moči zodpovedajú koncentráciám v čase smrti menovanej a svedčia o tom, že pred smrťou požila nadmerné množstvo nápoja alebo viacerých nápojov s obsahom etanolu (t. j. alkoholických nápojov), pričom v čase smrti bola požitým alkoholom (etanolom) významne negatívne ovplyvnená – podľa všeobecne orientačného delenia stupňov opitosti bola v štádiu stredného stupňa opitosti. Porovnaním koncentrácie etanolu v krvi a v moči možno konštatovať, že v čase smrti sa nachádzala už v štádiu vylučovania požitého alkoholu z jej organizmu a teda koncentrácia etanolu v krvi menovanej mohla byť určitú dobu pred jej smrťou vyššia, ako koncentrácia etanolu zistená toxikologicko-chemickou analýzou. Keďže k smrti menovanej došlo v krátkom čase po vzniku zranení utrpených pri dopravnej nehode tak možno konštatovať, že bola alkoholom na úrovni stredného stupňa opitosti ovplyvnená aj v čase dopravnej nehody – nárazu vozidla do stromov. Stredný stupeň opitosti je vo všeobecnosti charakterizovaný výrazným postihnutím psychických, senzorických a už aj motorických funkcií organizmu, a to najmä zníženou pozornosťou, spomalením telesných výkonov na mozgové podnety, poruchami správania vyúsťujúcimi až do zlostných afektov, poruchami koordinácie pohybov s neistou až tackavou chôdzou a možnými pádmi.

7.9. Zo znaleckého posudku vo veci toxikologicko-chemickej analýzy biologických materiálov odobratých pri pitve zosnulej č. 19/2023 zo dňa 25.04.2023, ktorý vypracoval znalec Ing. Alexander Kovács, PhD. v trestnom konaní súd zistil, že toxikologicko-chemickou analýzou vo zvolených vzorkách biologických materiálov odobratých pri pitve tela mŕtvoly zosnulej boli stanovené koncentrácie etanolu vo vzorke krvi na 1,65 g.kg-1 (‰) a vo vzorke moču na 2,26 g.kg-1 (‰).

7.10. Zo znaleckého posudku vo veci dopravnej nehody č. 4/2023 zo dňa 23.01.2023, ktorý vypracoval znalec z odboru doprava cestná Ing. Ladislav Šipula v trestnom konaní súd zistil, že znalec dospel vo svojich záveroch k tomu, že technika a spôsob jazdy vodiča poisteného vozidla jazdiaceho pod vplyvom alkoholu pred zrážkou so stromom č. 1 nebola správna a že príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska bola nesprávna technika a spôsob jazdy vodiča, ktorá spočívala v tom, že vodič sa v plnej miere nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, rýchlosťou v rozmedzí 106 až 118 km/hod., to je vyššou ako je najvyššia dovolená v danom úseku cesty, v dôsledku čoho neviedol vozidlo v smere miernej ľavotočivej zákruty ale s vozidlom zišiel z cesty mimo cestu vpravo, kde narazil do stromov.

7.11. Výsluchom svedka Štefana Malíka súd zistil, že žalobkyňa je jeho vnučka, do troch mesiacov svojho veku žila spolu s ním jednej domácnosti, následne sa presťahovala so svojou matkou, ale každý víkend chodila k svedkovi. Matka maloletej sa pohádala s otcom maloletej - synom svedka, odsťahovali sa zo spoločnej domácnosti a išli bývať do podnájmu. Vzťahy boli v poriadku, občas syn nezaplatil výživné, preto sa hádali s matkou žalobkyne a niekedy ona nechcela pustiť žalobkyňu k ním na víkend, inak vzťahy boli dobré. Žalobkyňa sa tešila k svedkovi a keď odchádzala, tak sa pýtala, či môže prísť na ďalší víkend, doteraz je ich vzťah skvelý. Matka žalobkyne svedomite vychovávala dcéru, bola dobrou matkou, žalobkyňa je prvá vnučka svedka a keď sa občas stalo, že syn nezaplatil výživné, tak ho za neho zaplatil svedok. Žalobkyňa bola veľmi citovo naviazaná na matku, nedopustila, aby niekto na ňu nadával. Občas sa stalo, keď bola žalobkyňa u svedka a otec žalobkyne povedal niečo na jej matku, tak okamžite vyletela na otca, museli ju upokojovať, aby sa ukľudnila, lebo nedala dopustiť na matku. Matka mala pracovný pomer, o deti sa starala veľmi starostlivo, aj keď priniesla žalobkyňu cez víkend ku svedkovi, bola vždy upravená, čisto oblečená, nemohol by ani jedno zlé slovo povedať na ňu. Žalobkyňa nikdy nič zlé nepovedala na svoju matku. Žalobkyňa sa chválila, že chodili spolu na výlety po Slovensku, matka robila dcéram program, hrávali spolu spoločenské hry po večeroch, vzťahy boli veľmi dobré. Pokiaľ ide o vzťah žalobkyne k svojej mladšej sestre, podľa jeho názoru boli tie vzťahy tiež dobré, žalobkyňa bola a je veľmi priateľská, nebola utiahnutá, bola rada na dvore, na ihrisku, rada sa hrala s deťmi. Odvtedy čo sa stala tá tragédia, tak je viac utiahnutá, viac pozerá do telefónu, nejde sa veľmi hrať von s deťmi. Skúšali aj zmeniť školu, aby sa jej zmenilo prostredie, avšak žalobkyňa sa občas stiahne na hodinu – dve do izby a nerozpráva sa s nikým. V ten inkriminovaný víkend bola žalobkyňa u neho doma a sobotu ráno volal nebohej brat, krstný žalobkyne, že sa stalo nešťastie s matkou žalobkyne. Keď prišiel, sadli si do obývačky a keď povedal, že sa stala dopravná nehoda matky žalobkyne a žalobkyňa sa spýtala,

či zomrela, načo on kývol, tak žalobkyňa zostala nemá, dostala záchvat, začala plakať, že nevedeli čo s ňou. Asi po 10 minútach sa trocha ukľudnila, ale nevedela sa rozprávať, iba sa jej zadrhával hlas, pýtala sa prečo, prečo jej matka. Následne ju ďalej utešovali. Žalobkyňa sa pýtala prečo jej matka, že bola taká mladá. Neželá nikomu takto vidieť dcéru, vnučku. Po smrti matky žalobkyne prišiel k nemu druhý starý otec žalobkyne, nevedel čo bude so žalobkyňou, keďže nemá vlastný byt, načo svedok uviedol, že si ju vezme otec žalobkyne do svojej starostlivosti a bude bývať u svedka. Žalobkyňa bola zvyknutá na svedka s manželkou. Odlúčene od sestry vnímala žalobkyňa veľmi zle, lebo boli na seba naviazané. Keď matka pracovala, tak žalobkyňa išla po sestru do škôlky, potom ich vzal buď on alebo druhý starý otec autom, nakoľko bývali v dedine asi 2 km od Dunajskej Stredy. Keď sa stala tá tragédia, nemohla sa žalobkyňa stretávať každý deň so sestrou, bolo vidno, že to žalobkyňu trápi. Boli spolu od rána do večera, neboli spolu iba víkendy, keď bola žalobkyňa u svedka. Keď sa stretnú u svedka, tak sa objímajú, hrajú a pod. Doteraz keď niekto spomenie matku žalobkyne a padne jedno zlé slovo, prečo napríklad sadla do auta, prečo sa zoznámila s tým chlapom, tak žalobkyňa okamžite vyletí, aby prestali oslovovať jej matku, hovorí, že ona bola tá najlepšia matka na svete a iná už nebude existovať. Svedok tiež opísal príhodu, keď si žalobkyňa po príchode domov zo školy namiesto učenia prezerala fotky svojej matky na telefóne, alebo keď na wellnes pobyte ráno nechcela vstať z postele na raňajky, ale začala srdcervúco plakať, lebo sa jej snívalo s matkou, tiež keď sa žalobkyňa pohádala s otcom, tak odišla z domu, a keď ju hľadali, našli ju na cintoríne, kde sedela pri hrobe svojej matky a rozprávala sa s ňou. Svedok tiež vypovedal, že žalobkyňa sa v škole veľmi pohoršila, učila sa na dvojky, avšak v 6. ročníku v druhom polroku mala už trojky a v siedmom ročníku mala už aj štvorku. Keď sa jej spýtal prečo sa neučí, že nebude mať úspech v živote, tak povedala, že nechce mať úspechy potom, ona chce mať úspechy teraz, čo keď zomrie mladá ako jej matka, čo tým dosiahne, že sa bude učiť a zomrie. Pomohla jej aj krstná žalobkyne - dcéra svedka, lebo ju motivuje, že keď sa bude dobre učiť zoberie ju na dovolenku. Minulý rok ju aj vzala na dovolenku do Turecka, predtým boli v Ománe. Krstná jej prisľúbila, že ak sa bude dobre učiť prvý polrok, tak ju vezme znova na dovolenku. Teraz dostáva žalobkyňa jednotky, dvojky, lebo je tam motivácia. Žalobkyňa počúva svoju krstnú, otca veľmi nie, v krstnej vidí matku, lebo boli vekovo podobné matke žalobkyne a za mlada boli aj kamarátky. Žalobkyňa je po tej nehode výbušnejšia, občas sa stáva, že je neslušná, predtým nikdy nebola neslušná. Žalobkyňa je viac utiahnutá do seba, už nie je taká veselá, možno je to aj pubertou, nevie, či je to tým, že jej zomrela matka, alebo puberta, ale od smrti matky vníma, že sa zmenila jej povaha, skôr negatívne, ako pozitívne. Keďže nevedeli, prečo sa začala tak správať, tak zašli za triednou učiteľkou do školy a požiadali, aby mohla navštíviť psychologičku. Žalobkyňa u nej asi dva alebo trikrát bola, aj sa porozprávala s psychologičku, ale následne povedala, že sa už nechce rozprávať, lebo keď sa rozpráva o svojej matke, že zomrela, tak je jej zle, necíti sa dobre, nechce sa o tom rozprávať s nikým. Psychologička sa vyjadrila, že žalobkyňa je veľmi inteligentná a toto sú normálne prejavy, ktoré robí, psychologička neodporúčala profesionálne liečenie a ani žalobkyňa to nechcela. Čo sa týka vinníka dopravnej nehody, tento sa žalobkyni neospravedlnil ústne ani písomne. Pokiaľ ide o vzťah žalobkyne s otcom, kým žila ešte matka, tak mali dobrý vzťah, akonáhle zomrela a začali bývať u svedka, tak to bolo ešte mierne. Neskôr manželka svedka dala zdedenú garsónku synovi so žalobkyňou, aby tam začali spolu žiť. Vtedy začali hádky, kedy žalobkyňa vyčítala otcovi, že prečo opustil jej matku, keby ju neopustil, tak mohla ešte žiť. Stále sa hádali, stále ho obviňovala, teraz sa to troška zlepšilo. Bývajú spolu vyše roka, syn má novú známosť, ktorá býva spolu s ním a žalobkyňou. Žalobkyňu to viac ťahá k svedkovi a jeho manželke. Keď je žalobkyňa u svedka, tak jej kľudnejšia, ale keď je doma s otcom a jeho priateľkou, tak občas sa ešte hádajú. Keď príde žalobkyňa zo školy, tak príde k svedkovi, kde sa naje, troška sa učí, resp. sa hrá s babkou, následne ide navečer domov k otcovi. Žalobkyňa od narodenia 3 mesiace žila u svedka, následne sa s matkou presťahovali inde. Matka pracovala v jednozmennej 8 hodinovej prevádzke, žalobkyňa bola s matkou od pondelka do piatka a víkendy trávila u svedka.

7.12. Zo správy školského psychológa súd zistil, že v školskom roku 2023/24 na požiadavku triednej učiteľky sa žalobkyňa zúčastnila na niekoľkých poradenstvách, kde sa rozprávali o udalostiach v jej rodine, rozprávali sa o minulosti a budúcnosti, žalobkyňa sa správala vždy úctivo, o svojich pocitoch rozprávala úprimne, udalosť s matkou na ňu vplývala veľmi zle, táto trauma veľakrát premenila jej názory a predstavy o živote, známky sa jej zhoršili, motivácia sa jej znížila.

7.13. Z výpisu klasifikácie prospechu, správania a dochádzky za prvý polrok školského roku 2024/2025 zo dňa 31.01.2025 súd zistil, že žalobkyňa v ôsmom ročníku základnej školy dosiahla v správaní hodnotenie - uspokojivé, vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra hodnotenie – dobrý, vo vyučovacom predmete maďarský jazyk a maďarská literatúra hodnotenie – dobrý, vo

vyučovacom predmete anglický jazyk hodnotenie – chválitebný, vo vyučovacom predmete matematika hodnotenie – dobrý, vo vyučovacom predmete informatika hodnotenie – výborný, vo vyučovacom predmete fyzika hodnotenie – dostatočný, vo vyučovacom predmete chémia hodnotenie – chválitebný, vo vyučovacom predmete biológia hodnotenie – chválitebný, vo vyučovacom predmete dejepis hodnotenie – dobrý, vo vyučovacom predmete geografia hodnotenie – dostatočný, vo vyučovacom predmete občianska náuka hodnotenie – chválitebný, vo vyučovacom predmete náboženská výchova hodnotenie – výborný, vo vyučovacom predmete technika hodnotenie – výborný, vo vyučovacom predmete výtvarná výchova hodnotenie – výborný, vo vyučovacom predmete hudobná výchova hodnotenie – výborný, vo vyučovacom predmete telesná a športová výchova hodnotenie – výborný. Zmeškané vyučovacie hodiny ospravedlnené – 58, neospravedlnené – 0.

7.14. Zo školských poznámok udelených žalobkyni súd zistil, že žalobkyňa dostala dňa 19.11.2024, 22.11.2024, 24.11.2024, 26.11.2024, 27.11.2024, 29.11.2024, 11.02.2025 poznámky za rôzne formy nevhodného správania a vyrušovania na vyučovaní.

8. Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:
8.1. Podľa čl. 8 ods. l Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd publikovaného pod č. 209/1992 Zb. každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.
8.2. Podľa čl. 17 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č. 120/1976 Zb. nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, do rodiny, domova alebo korešpondencie ani útokom na svoju česť a povesť.
8.3. Podľa čl. 17 ods. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č. 120/1976 Zb. každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom.
8.4. Podľa čl. 16 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.
8.5. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

8.6. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „O.z.“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

8.7. Podľa § 13 ods. 1 O.z. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

8.8. Podľa § 13 ods. 2 O.z. pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

8.9. Podľa § 13 ods. 3 O.z. výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

8.10. Podľa § 420 ods. 1 O.z. každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

8.11. Podľa § 420 ods. 1 O.z. každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

8.12. Podľa § 420 ods. 3 O.z. zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

8.13. Podľa § 441 O.z. ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

8.14. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon

č. 381/2001 Z.z.“) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

8.15. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

8.16. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

8.17. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

9. Jednou z hodnôt osobnosti každej fyzickej osoby ako celku, ktorej rešpektovanie musí občianske právo voči subjektom v rovnakom postavení zabezpečovať, je právo na súkromie. Obsah práva na súkromie je nutné určovať so zreteľom na ústavné predpisy a ustanovenia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách uvedených v článku 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v ktorých má pozitívna zákonná úprava práva občana na súkromie svoj prirodzenoprávny zdroj.
10. Ochrana súkromia zahŕňa právo na nerušený osobný život, duševný pokoj, nedotknuteľnosť života jednotlivca v kruhu jeho najbližších. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku zo 16. decembra 1992 vo veci Niemetz proti Nemecku uviedol, že ,,... nepovažuje za možné alebo potrebné pokúsiť sa o vyčerpávajúcu definíciu pojmu „súkromný život“. Mohlo by však byť príliš reštriktívne limitovať tento pojem „výsostným okruhom“, v ktorom môže jednotlivec žiť svoj vlastný osobný život, ako sa rozhodne, a úplne z tohto okruhu vylúčiť vonkajší svet neobsiahnutý v tomto okruhu. Rešpektovanie súkromného života musí tiež obsahovať do určitej miery právo zakladať a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľuďmi“.
11. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 21. júna 1988 vo veci Berrhab proti Holandsku konštatoval cit.: „Z pojmu rodina, na ktorom je založený článok 8, vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje od momentu narodenia dieťaťa a už vzhľadom na samotnú existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa „rodinnému životu“, dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú.“

12. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Rodinný život zahŕňa nielen sociálne, morálne a kultúrne vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi vytvárané v dobe ich spoločného spolužitia, ale aj vzťahy medzi inými blízkymi príbuznými, bez ohľadu na to, či spolu trvale žijú alebo nie; ide napr. tiež o vzťahy medzi vnukmi a prarodičmi alebo medzi dospelými deťmi žijúcimi v založených vlastných rodinách a ich rodičmi (porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Marckx proti Belgicku z roku 1979).

13. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo dňa 17.02.2011).

14. Aplikujúc vyššie uvedené ustanovenia a judikatúrne závery na prejednávanú vec možno konštatovať, že pokiaľ Peter Nagy ako vodič motorového vozidla svojím zavineným protiprávnym konaním, za

ktoré bol právoplatne uznaný za vinného v trestnom konaní (rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 24T/37/2023 zo dňa 19.07.2023), spôsobil smrť matky žalobkyne (ako sa to konštatuje v skutkovej vete trestného rozsudku), došlo tým k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkyne, k zásahu do jej práva na súkromný a rodinný život. Bola narušená celistvosť jej rodiny, žalobkyňa stratila možnosť realizovať a ďalej rozvíjať vzťahy so svojou matkou, a je tak o vzťah k nej ochudobnená. Následky tohto zásahu sú pritom trvalé a nezvratné a ochudobnenie žalobkyne v citovej oblasti nenapraviteľné.

15. Keďže motorové vozidlo bolo v čase dopravnej nehody zavinenej vodičom tohto motorového vozidla povinne zmluvne poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z.z. u žalovaného, bola daná jeho pasívna vecná legitimácia v konaní. Otázku pasívnej vecnej legitimácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život a v tej súvislosti uskutočnený výklad pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. (ktorý zahŕňa aj nemajetkovú ujmu týchto pozostalých osôb) už možno považovať za vyriešenú ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, preto súd v tejto súvislosti len v stručnosti (keďže táto otázka ani nebola namietaná v posudzovanej veci) odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 1/2016 zo dňa 31.07.2017, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 61, ročník 2018, ako aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 50, ročník 2016, v ktorých predmetné súdy dospeli k uvedeným jednoznačným záverom.

16. Základ uplatneného nároku v podobe existencie neoprávneného zásahu do osobnostných práv (súkromného a rodinného života) žalobkyne, ujmy (spočívajúcej v strate blízkej osoby) a príčinnej súvislosti medzi nimi nebol v konaní sporný (jednoznačne bol preukázaný rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 24T/37/2023 zo dňa 19.07.2023), sporná bola výška uplatneného nároku.

17. Vykonaným dokazovaním (predovšetkým výsluchom svedka Štefana Malíka, starého otca žalobkyne) bolo pritom preukázané, že medzi žalobkyňou a jej nebohou matkou boli silné sociálne, morálne a citové väzby. V dôsledku tragickej smrti matky žalobkyne došlo k závažnej ujme žalobkyne spočívajúcej v strate milovanej osoby. Žalobkyňa je do budúcnosti ochudobnená o rodinný život s ňou, o jej lásku a radosť s ňou prežívanú. Súd pritom považuje za nespochybniteľné, že ujmu, ktorú utrpela žalobkyňa (zvlášť vo veku 12 rokov), by na jej mieste a za daných okolností pociťovala ako ujmu objektívne závažnú každá iná osoba. Rovnako za nespochybniteľné považuje súd, že nečakaným a šokujúcim úmrtím matky, došlo k tak závažnému zásahu do osobnostných práv žalobkyne, že žiadna z foriem morálneho zadosťučinenia nie je v danom prípade postačujúca (porov. tiež rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 2951/2004 zo dňa 15.07.2005). Preto boli v posudzovanom prípade splnené predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 O.z..

18. Čo sa týka určenia výšky finančného zadosťučinenia, sú v zmysle § 13 ods. 3 O.z. taxatívne stanovené dve kritéria, z ktorých musí súd vychádzať. Jednak je to závažnosť vzniknutej ujmy a jednak okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti. Určenie výšky finančného zadosťučinenia je pritom predmetom voľnej úvahy súdu. Základom úvahy je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť svoju úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. V tejto súvislosti súd pripomína, že účelom finančného zadosťučinenia nie je nahrádzať škodu zasiahnutej osobe, keďže ujmu v nemajetkovej sfére nie je možné vyčísliť (a tým ani nahradiť), ale účelom je poskytnúť zasiahnutej osobe určitú satisfakciu, a tak aspoň zmierniť a vyvážiť jej ujmu v osobnostnej sfére.

19. Možno pritom konštatovať, že vzhľadom na nenapraviteľný a trvalý následok v podobe úmrtia matky žalobkyne, došlo v danom prípade k mimoriadne intenzívnemu zásahu, ujmu, ktorá týmto zásahom vznikla, nie je možné ničím odčiniť (možno ju len zmierniť). Ujmu možno teda označiť za obzvlášť závažnú. Pri určení výšky náhrady za nemajetkovú ujmu spojenú s usmrtením blízkej osoby je potrebné zohľadniť okolnosti tak na strane pozostalej osoby ako aj na strane škodcu. Judikatúra tieto okolnosti ustálila tak, že na strane pozostalej osoby sú významné predovšetkým a) intenzita jej vzťahov so

zomrelým, b) vek zomrelého a pozostalého, c) existenčná závislosť na zomrelom a d) prípadná iná satisfakcia (ako napríklad ospravedlnenie, správny postih škodcu či jeho trestné odsúdenie), ktorá obvykle nie je sama o sebe dostačujúca, jej poskytnutie však môže mať vplyv na zníženie peňažného zadosťučinenia. Zohľadniť možno tiež, či bol pozostalý očitým svedkom škodovej udalosti, či bol s jej následkami bezprostredne konfrontovaný alebo akým spôsobom sa o nich dozvedel. Vzájomný vzťah so zomrelým je významný preto, lebo strata milovanej osoby zasiahne pozostalého nepomerne citeľnejšie ako strata príbuzného, ku ktorému má pozostalý vzťah neutrálny alebo dokonca negatívny; z hľadiska prežívania straty blízkej osoby je práve ich vzájomný vzťah rozhodujúci. Pri zohľadnení veku zomrelého sa rozlišuje, nakoľko je prežívaná strata novorodenca jeho rodičmi, strata rodiča jeho deťmi alebo strata osoby v dôchodkovom veku jeho vnúčatami. Hoci strata rodiča predstavuje ujmu v akomkoľvek veku, bude mať iný vplyv na dieťa útleho veku, ktoré si ešte nie je schopné plne uvedomiť stratu (absencia rodiča ho však bude ovplyvňovať a sprevádzať celým ďalším životom), iný na dieťa v školskom veku, ktoré je od rodiča citovo a existenčne závislé, a napokon na dospelého, ktorý už nežije v spoločnej domácnosti so zosnulým rodičom a má vlastnú rodinu. Judikatúra považuje stratu dieťaťa za najvážnejšiu ujmu, aká môže v týchto vzťahoch vôbec vzniknúť. Strata osoby, od ktorej je pozostalý existenčne závislý (nemusí ísť len o finančnú podporu, ale aj o osobnú pomoc) sa určite negatívne prejaví aj vo sfére osobnostného prežívania. Kritéria odvodené od osoby škodcu sú predovšetkým a) jeho postoj k škodovej udalosti, b) dopad udalosti do jeho duševnej sféry, c) forma a miera zavinenia a v obmedzenom rozsahu aj d) majetkové pomery škodcu, ktoré sú významné iba z hľadiska toho, aby výška náhrady pre neho nepredstavovala likvidačný dôsledok spojený s hrozbou, že poškodený nedostane plnenie (porov. rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 894/2018 zo dňa 19.09.2018, tiež sp. zn. 25 Cdo 2109/2018 zo dňa 28.11.2019).

20. Vychádzajúc z vyššie uvedených kritérií súd prihliadol na to, že v čase dopravnej nehody mala žalobkyňa 12 rokov a nebohá matka 32 rokov. Do predmetnej dopravnej nehody žila žalobkyňa v spoločnej domácnosti iba s matkou a mladšou (nevlastnou) sestrou, bola teda od nej existenčne závislá (osobne aj citovo). Ich vzťah bol harmonický a naplnený, pre žalobkyňu bola jej matka najvýznamnejšou osobou a vzorom, s ktorým zdieľala všetky svoje radosti aj starosti. S otcom sa žalobkyňa stretávala iba v obmedzenej miere cez víkendy, pričom tento vzťah nebol náležite rozvinutý. Žalobkyňa nevyrastala v úplnej rodine a na svoju matku bola preto obzvlášť naviazaná. Smrťou matky žalobkyňa prišila nielen o najbližšiu osobu vo svojom živote, ale aj o domov, v ktorom dovtedy žila so svojou matkou a mladšou sestrou, keďže po jej smrti sa musela presťahovať k svojmu otcovi (s ktorým má doteraz problematický vzťah a viní ho z nešťastnej udalosti). Sestry boli odlúčené (každá sa nasťahovala ku vlastnému otcovi) a v súčasnosti sa vídajú len sporadicky. Žalobkyňa teda nečakane, náhle a natrvalo prišla nielen o najdôležitejšiu osobu vo svojom živote, ale spolu s ňou aj o dovtedajší domov a rodinný život, a to všetko vo veku 12 rokov, kedy sú citové väzby dieťaťa k matke naplno rozvinuté a dieťa si smrť a stratu matky plne uvedomuje. Pokiaľ ide o následné prejavy neoprávneného zásahu do života žalobkyne v podobe zhoršeného správania a prospechu v škole, žalovaný namietal, že nie je možné spoľahlivo preukázať príčinnú súvislosť medzi nimi, keď spochybnil, že by zhoršený prospech vyplývajúci z predloženej školskej klasifikácie a školských poznámok udelených žalobkyni bol jednoznačne následkom neoprávneného zásahu. K tomu súd uvádza, že nakoľko predložená školská klasifikácia za prvý polrok školského roka 2023/2024 a školské poznámky udelené žalobkyni dňa 19.11.2024, 22.11.2024, 24.11.2024, 26.11.2024, 27.11.2024, 29.11.2024, 11.02.2025 sa týkajú iba konkrétneho úzko vymedzeného obdobia, skutočne nebolo možné prijať jednoznačný záver, či zhoršené správanie a prospech žalobkyne v škole bol v príčinnej súvislosti (iba) s neoprávneným zásahom (najmä pri nemožnosti ich porovnania so školskou klasifikáciou z predchádzajúceho obdobia, ktorá nebola v konaní predložená) alebo súviseli (aj) s problematickým vekom žalobkyne v období puberty (čo pripustil aj svedok Štefan Malík, ktorý navyše vypovedal, že prospech žalobkyne v škole sa síce spočiatku zhoršil, ale keď ju krstná motivovala k učeniu, tak začala dostávať aj lepšie známky), na druhej strane však súd ani nepovažoval jednoznačné preukázanie tejto skutočnosti za osobitne významné pre ustálenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v posudzovanej veci. V určitých prípadoch zásahov do osobnostných práv (v tomto prípade do súkromného a rodinného života) totiž nie je potrebné osobitne dokazovať konkrétny prejav utrpenej psychickej ujmy v živote zasiahnutej osoby, keďže už zo samotnej povahy zásahu automaticky vyplýva následok v podobe psychickej ujmy (ako tomu bolo aj v posudzovanej veci). Súd zastáva názor, že každej ľudskej bytosti obdarenej elementárnou mierou empatie musí byť zrejmé, že žalobkyňa vzhľadom na všetky okolnosti uvedené vyššie (vek, charakter a intenzita vzťahu, existenčná závislosť /osobná a citová/, ktoré boli preukázané vykonaným dokazovaním) nečakanou a náhlou stratou matky a pretrhnutím všetkých väzieb s ňou, utrpela závažnú

ujmu, a to bez ohľadu na to, ako konkrétne sa táto ujma prejavila navonok, keďže vnútorné prežívanie traumy (osobitne takto závažnej) každého človeka a vonkajšie prejavy tohto vnútorného prežívania sú u každého človeka individuálne a jedinečné. Pokiaľ ide o prípadnú inú satisfakciu vo forme ospravedlnenia resp. trestného odsúdenia vodiča motorového vozidla, jeho ospravedlnenie vo vzťahu k žalobkyni nebolo preukázané (nebolo tvrdené ani z ničoho nevyplynulo, naopak, svedok Štefan Malík vypovedal, že vinník dopravnej nehody sa žalobkyni neospravedlnil ústne ani písomne) a jeho trestné odsúdenie aj vzhľadom na nízky vek žalobkyne súd zohľadnil iba v minimálnej, veľmi obmedzenej miere. V rovnako obmedzenej miere súd prihliadol na to, že k určitej satisfakcii dochádza aj odôvodnením tohto rozsudku, kde sa konštatuje, že k porušeniu práv žalobkyne skutočne došlo (porov. rozsudok Krajského súdu v Ostrave z 23. januára 1998, sp. zn. 23C 52/96 publikovaný v PR 5/1998 na str. 258, obdobne rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 2059/2004 zo dňa 31.03.2005 a sp. zn. 30 Cdo 1678/2004 zo dňa 28.02.2005).

21. Čo sa týka okolností na strane škodcu (vodiča motorového vozidla) súd v rámci jeho postoja k škodovej udalosti zohľadnil, že k spáchaniu skutku sa v trestnom konaní v plnom rozsahu priznal a oľutoval ho. Súd zohľadnil tiež to, že v danom prípade sa nejednalo o úmyselný trestný čin, na druhej strane však musel prihliadnuť na to, že v jeho prípade išlo hrubú nedbanlivosť, keď ako vodič motorového vozidla porušil viaceré povinnosti ustanovené zákonom (nedostatočné venovanie sa vedeniu vozidla, nedostatočné sledovanie situácie v cestnej premávke, neprispôsobenie rýchlosti jazdy svojim schopnostiam a prekročenie najvyššej dovolenej rýchlosti podľa § 4 ods. 2 písm. d), § 4 ods. 1 písm. c) a § 16 ods. 1, ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov) a osobitne to, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu (v značnej miere - 1,26 promile), teda ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť, čím spáchal prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona, ako sa to konštatuje vo výrokovej časti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 24T/37/2023 zo dňa 19.07.2023. Súd však nemohol nechať bez povšimnutia aj spoluzavinenie nebohej matky žalobkyne na fatálnom následku v podobe jej smrti podľa § 441 O.z.. Matka žalobkyne totiž mala vedomosť o tom, že vodič motorového vozidla požil pred jazdou nezanedbateľné množstvo alkoholu, keďže alkohol spolu s ním v značnom rozsahu pred jazdou konzumovala a samotnú jazdu s týmto vedomím nielen absolvovala ale dokonca sama iniciovala. V tejto súvislosti súd poukazuje na zápisnicu o výsluchu obvineného zo dňa 25.01.2023 z trestného konania, kde vodič motorového vozidla vypovedal, že dňa 21.01.2023 v čase okolo 20:00 hod. prišla za ním jeho priateľka Alexandra Masaryková do mesta Veľký Meder, na čerpaciu stanicu OMV na osobnom motorovom vozidle značky Škoda Fabia, ktorá uvedené vozidlo v tom čase viedla, avšak pred tým mu písala cez messenger správu, že ona už asi nebude môcť viesť vozidlo, on bol vtedy triezvy, a preto si sadol za volant a spolu s ňou na jej aute išli do obce Veľké Dvorníky na adresu jej trvalého bydliska, kde do 23:00 hod. dňa 21.01.2023 spolu pili melónovú vodku značky Nicolaus, pivo a Alexandra aj víno, on vypil asi 3 poldecáky a jedno pivo, pričom ona mu navrhla, aby radšej išli ku nemu na adresu jeho trvalého bydliska a nakoľko nemali peniaze v hotovosti, išli s autom. Vypovedal, že obidvaja vedeli, že majú vypité ale spolu sa dohodli, že on pomalou jazdou zvládne cestu do Veľkého Medera, nikto ho nenútil k jazde a ani on ju nenútil, aby si sadla do auta, vedela, že má vypité rovnako aj on vedel, že ona má vypité. Uvedená výpoveď je v súlade aj s ďalšími dôkazmi ako odôvodnenie sťažnosti proti vzatiu obvineného do väzby zo dňa 31.01.2023 z trestného konania, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 19.07.2023 z trestného konania, kde vodič vypovedal aj k motívu, prečo sa rozhodli odísť z adresy trvalého bydliska matky žalobkyne na adresu trvalého bydliska vodiča do Veľkého Medera, keď uviedol, že nebohá matka mu rozprávala, že jej predchádzajúci partner k nej bol násilný, a preto sa rozhodli odísť z Dvorníkov a sadli do auta, ďalej so správou z pitvy zo dňa 23.01.2023 z trestného konania, znaleckým posudkom vo veci prehliadky a pitvy č. 16/2023 a č. 29/2023 zo dňa 24.05.2023 a znaleckým posudkom vo veci toxikologicko-chemickej analýzy biologických materiálov odobratých pri pitve č. 19/2023 zo dňa 25.04.2023, podľa ktorých u nebohej matky žalobkyne bola zistená prítomnosť etanolu v koncentrácii 1,65 g/kg (promile). Žalobkyňa spochybnila, že by jej matka mala vedomosť o tom, že vodič motorového vozidla bol počas jazdy pod značným vplyvom alkoholu s tým, že ide iba o tvrdenie vodiča z jeho výsluchov v trestnom konaní, ktoré sú ovplyvnené procesným postavením tejto osoby ako obvinenej v trestnom konaní a skutočnosťou, že nebohá matka tieto skutočnosti nemôže vyvrátiť alebo potvrdiť. Namietala tiež, že by zosnulá matka dobrovoľne sadla do vozidla k vodičovi, ktorý bol počas jazdy pod vplyvom alkoholu. K tomu súd uvádza, že samotná skutočnosť, že vodič motorového vozidla vypovedal v trestnom konaní v postavení obvineného sama o sebe nepostačuje pre záver o jeho nevierohodnosti. Jeho výpoveď bola počas celého trestného konania konzistentná,

logická a v súlade aj s ostatnými dôkazmi. Súd preto nemal dôvod z nej nevychádzať aj v posudzovanej veci. Sama žalobkyňa pritom argumentovala touto výpoveďou v časti, kde vodič vypovedal, že hoci mali obidvaja vypité, dohodli sa, že on pomalou jazdou zvládne cestu do Veľkého Medera, pričom z tohto vyvodzovala, že vodič proti jej vôli nešiel pomalou jazdou, ale značným spôsobom prekročil dovolenú rýchlosť na danom úseku cesty. K tomu súd uvádza, že o charaktere a význame tejto „dohody" o pomalej jazde vzhľadom na stav, v akom sa obidvaja v tom čase nachádzali, možno mať vážne pochybnosti, pričom nie je vôbec zrejmé, čo mysleli „pomalou" jazdou. Nemožno pritom odhliadnuť od toho, že samotnú jazdu (celkom zbytočnú a nezmyselnú) iniciovala práve nebohá matka žalobkyne, poskytla na ňu svoje vlastné motorové vozidlo a dobrovoľne sa jej zúčastnila ako spolujazdkyňa. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že ak by vodič viedol vozidlo pomalou jazdou, následkom dopravnej nehody by nebola smrť jej matky a zrejme by ani nedošlo k dopravnej nehode, súd uvádza, že sa jedná o hypotetické ničím nepodložené tvrdenie nemajúce základ v žiadnom vykonanom dôkaze. Pokiaľ poukazovala na to, že príčinou dopravnej nehody a najmä príčinou devastačných a fatálnych následkov dopravnej nehody bolo predovšetkým prekročenie najvyššej dovolenej rýchlosti na danom úseku cesty, keď vodič viedol vozidlo rýchlosťou 106 až 118 km/hod, súd uvádza, že nijako nespochybňuje, že jednou z príčin dopravnej nehody bolo aj prekročenie najvyššej dovolenej rýchlosti na danom úseku cesty vodičom, avšak na následku v podobe smrti matky žalobkyne sa podieľalo (spolupôsobilo) viacero príčin (medzi nimi aj požitie alkoholu zo strany vodiča v nie malom množstve a nesprávna technika a spôsob jeho jazdy spočívajúca v nevenovaní sa v plnej miere vedeniu vozidla a nesledovaniu situácie v cestnej premávke, ako sa to konštatuje v znaleckom posudku vo veci dopravnej nehody č. 4/2023 zo dňa 23.01.2023 znalca z odboru doprava cestná Ing. Ladislav Šipula v trestnom konaní), pričom jednou z nich bolo aj to, že matka žalobkyne súhlasila s jazdou v motorovom vozidle (ktoré na tento účel sama poskytla) vodičom, o ktorom vedela, že požil alkoholické nápoje v nie malom množstve (keďže s ním alkoholické nápoje v značnom rozsahu sama požívala) a celú jazdu sama iniciovala (o čom nemal súd dôvod pochybovať, keď motív jazdy logicky vysvetlil vodič pri svojej výpovedi v trestnom konaní). Tým porušila všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 O.z. v spojení s § 420 ods. 1 O.z..

22. Ustanovenie § 415 O.z. vyjadruje všeobecnú prevenčnú povinnosť, ktorá sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávnych vzťahov, a vzťahuje sa aj na toho, komu riziko vzniku škody hrozí. Porušenie prevenčnej povinnosti poškodeným môže preto zakladať jeho spoluzavinenie na vzniku škody v zmysle ustanovenia § 441 O.z.. Ide o záväznú právnu povinnosť každého dodržiavať nielen povinnosti uložené právnymi predpismi a povinnosti prevzaté zmluvne, ale aj bez konkrétne stanoveného pravidla správania počínať si natoľko obozretne, aby konaním alebo opomenutím konania nevznikla škoda iným ani jemu samému. Takto stanovená generálna prevencia je súčasťou občianskoprávneho zodpovednostného systému. Ustanovenie § 415 O.z. nemá len preventívne výchovnú povahu. Povinnosť vyslovená týmto ustanovením je pre každého z účastníkov občianskoprávnych vzťahov záväznou právnou povinnosťou určitým spôsobom sa správať. Preto jej nedodržanie predstavuje porušenie. Toto ustanovenie je súčasne vyjadrením všeobecnej zásady ochrany dobrých mravov v občianskoprávnych vzťahoch spočívajúce v tom, že sa účastníci občianskoprávnych vzťahov majú správať vždy tak, aby nespôsobili škodu na zdraví, majetku, právach iného, prírode či životnom prostredí. Všetky pravidlá správania sa v najrôznejších situáciách nemôžu byť ustanovené či podrobne upravené právnymi predpismi. Ustanovenie § 415 O.z. ukladá preto povinnosť každému postupovať vzhľadom na konkrétne okolnosti tak, aby nedal príčinu k vzniku škody na zdraví, na majetku a na iných hodnotách. Správať sa v rozpore s touto povinnosťou znamená správať sa protiprávne. Ustanovenie § 415 O.z. nezakladá samostatnú skutkovú podstatu zodpovednosti za škodu, ale porušenie tejto povinnosti (namiesto porušenia konkrétnej zákonnej alebo zmluvnej povinnosti) predstavuje porušenie, ktoré - ak je príčinou vzniku škody - znamená vznik zodpovednosti za škodu podľa § 420 O.z.. Vždy je potrebné posúdiť, či škodlivý výsledok by nebol nastal aj bez tohto porušenia, teda či počínanie v súlade s prevenčnou povinnosťou bolo spôsobilé škode, ktorá vznikla, zabrániť. Východiskom ustanovenia § 441 O.z. je skutočnosť, že škoda nemusí byť iba výsledkom konania škodcu (viacerých škodcov), ale aj samotného poškodeného. Preto je potrebné, aby v súlade so všeobecnou prevenčnou povinnosťou v občianskoprávnych vzťahoch bola taká skutočnosť zohľadnená a poškodený buď pomerne, alebo úplne niesol škodu vzniknutú na vlastnom majetku či zdraví. Aj keď zákon hovorí o zavinení poškodeného, neznamená to, že zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti je nevyhnutným predpokladom jeho spoluúčasti v zmysle § 441 O.z.. Ak v priebehu súdneho konania vyšli najavo také skutkové okolnosti na strane poškodeného, ktoré boli príčinou, popr. jednou z príčin vzniku škody, nemožno vyvodiť plnú zodpovednosť škodcu práve pre chýbajúcu príčinnú súvislosť medzi jeho konaním a škodou. V rozsahu, v akom sa na škodlivom následku podieľali okolnosti na strane poškodeného, nie je daná zodpovednosť

škodcu. Príčinná súvislosť medzi odškodňovaným následkom a konaním škodcu je nevyhnutným predpokladom jeho zodpovednosti za škodu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2013, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 71, ročník 2015).

23. Vychádzajúc z uvedených právnych záverov možno konštatovať, že matka žalobkyne porušila všeobecnú prevenčnú povinnosť v zmysle ustanovenia § 415 O.z., keď si nepočínala dostatočne opatrne (obozretne), aby zabránila vzniku škodlivého následku. Ak by totiž jazdu motorovým vozidlom za vyššie uvedených okolností neiniciovala, do motorového vozidla nenastúpila, jazdu neabsolvovala, prípadne vodiča od jazdy odhovorila, ku škodlivému následku (minimálne) na jej živote by nepochybne nedošlo. Tým boli splnené všetky zákonné predpoklady jej zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 O.z. (porušenie právnej povinnosti - § 415 O.z., škoda, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, zvinenie). Pritom platí, že v rozsahu, v akom sa na škodlivom následku podieľali okolnosti na strane poškodeného, nie je daná zodpovednosť škodcu. Súd preto po zhodnotení všetkých uvedených okolností na strane vodiča motorového vozidla (ktorého nezodpovedné správanie považoval za rozhodujúcu príčinu vzniku škodlivého následku) ako aj na strane matky žalobkyne stanovil mieru spoluzavinenia matky žalobkyne na škodlivom následku v rozsahu 35 %. Žalovaným požadovanú 50 % mieru spoluzavinenia matky žalobkyne považoval súd za neadekvátnu, nezohľadňujúcu prevažujúci (a rozhodujúci) podiel zavinenia vodiča motorového vozidla na vzniku škodlivého následku. Na druhej strane sa však súd nemohol stotožniť ani so žalobkyňou akceptovanou 25 % mierou spluzavinenia, keďže by v dostatočnej miere nezohľadňovala všetky okolnosti na strane matky žalobkyne. Súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že matka žalobkyne, vedomá si svojej osobnej a rodinnej situácie (že je matkou samostatne vychovávajúcou dve maloleté deti, ktoré sú na ňu existenčne závislé /osobne aj citovo/) si mala v uvedenej situácii počínať osobitne obozretne a starostlivo a mala vyvinúť ešte väčšiu mieru opatrnosti, aby zabránila možnému škodlivému následku (ktorý žiaľ aj nastal). Jej konanie v danej situácii možno preto s ohľadom na všetky okolnosti hodnotiť ako zvlášť nezodpovedné a ľahkomyselné. Pokiaľ ide o rozsah spoluzavinenia (poškodeného) na vzniku škody v obdobných prípadoch dopravných nehôd ustálený v rozhodovacej praxi súdov, tento sa pohybuje od 25% (výnimočne) až do 50% (porov. napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/266/2017 zo dňa 23.07.2018, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2013, rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 2451/2007 zo dňa 30.09.2009, sp. zn. 25 Cdo 895/2008 zo dňa 17.12.2009, sp. zn. 23 Cdo 4111/2011 zo dňa 20.12.2011, sp. zn. 25 Cdo 91/2010 zo dňa 24.02.2011, sp. zn. 25 Cdo 3171/2013 zo dňa 29.01.2014, sp. zn. 25 Cdo 4199/2013 zo dňa 27.03.2014).

24. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených okolností individualizujúcich prejednávanú vec dospel súd k záveru, že za primeranú a spravodlivú satisfakciu možno v danom prípade považovať náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15.000 eur. Keďže žalovaný počas konania uhradil žalobkyni sumu 7.500 eur (v časti ktorej zobrala žalobkyňa žalobu späť), súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť zvyšok, t.j. 7.500 eur a v prevyšujúcej časti (v sume 35.000 eur) súd žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol. Súd zastáva názor, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy je spôsobilá kompenzovať vzniknutú ujmu žalobkyne na korektnom a spravodlivom základe, zohľadňuje životnú úroveň v krajine, nepredstavuje prostriedok neprípustného obohacovania sa (žalobkyne), a nemá ani potenciál založiť likvidačný dôsledok spojený s hrozbou, že žalobkyňa plnenie nedostane (nakoľko žalovaným v spore bola poisťovňa, toto kritérium mala celkom iný charakter a význam ako v prípade, keby ním bol samotný škodca). Pri určení výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd zohľadnil aj právnu úpravu odškodňovania poskytovaného podľa zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi a zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, zohľadnil tiež náhrady priznávané súdmi v porovnateľných prípadoch (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 288/2017 zo dňa 05.12.2017 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod. č. 46/2017, podľa ktorého „Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady“.), a to nielen v iných štátoch EÚ, ale predovšetkým v Slovenskej republike. V tejto súvislosti súd poukazuje príkladmo na to, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 21C/49/2020 zo dňa 22.02.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/86/2022 zo dňa 26.07.2023 bola pozostalému manželovi a maloletému dieťaťu priznaná náhrada nemajetkovej ujmy každému po 15.000 eur v súvislosti so smrťou manželky a matky pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/21/2014

zo dňa 24.11.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom sp. zn. 8C/21/2014-196 zo dňa 11.01.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/337/2016 zo dňa 28.11.2016 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 10.000 eur a dospelým deťom po 7.500 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 21C/279/2016 zo dňa 10.07.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/299/2018 zo dňa 23.01.2019 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželke 15.000 eur a plnoletým deťom po 12.000 eur a 13.000 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 11C/496/2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/258/2016 zo dňa 29.03.2017 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15.000 eur v dôsledku úmrtia manžela pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15C/126/2015 zo dňa 20.05.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/240/2019 zo dňa 31.03.2021 bola pozostalej manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 35.000 eur a štyrom plnoletým deťom každému po 10.000 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 26C/9/2017 zo dňa 05.04.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/133/2022 zo dňa 31.10.2023 bola pozostalým rodičom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 15.000 eur v súvislosti so smrťou syna pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 7C/2/2019 zo dňa 25.06.2020 súd priznal dieťaťu náhradu nemajetkovej ujmy 16.000 eur za súčasnú stratu oboch rodičov pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Skalica, sp. zn. 1C/13/2017 zo dňa 14.11.2019 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy rodičom po 8.000 eur, súrodencovi 5.000 eur, družke 7.000 eur a maloletému dieťaťu 10.000 eur v súvislosti so smrťou syna, súrodenca, druha a otca pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 10C/66/2020 zo dňa 06.05.2021 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželke 12.000 eur a šiestim pozostalým deťom od 1.000 eur do 7.000 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 14C/55/2018 zo dňa 10.10.2019 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželovi 10.000 eur a deťom po 3.000 a 5.000 eur v súvislosti so smrťou manželky a matky pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 16C/292/2016 v zo dňa 07.03.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/250/2018 zo dňa 22.11.2018 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželke a dvom maloletým deťom každému po 10.000 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 8C/21/2014 zo dňa 24.11.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/337/2016 zo dňa 28.11.2016 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželke 10.000 eur a dvom maloletým deťom po 7.500 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9C/96/2013 zo dňa 05.05.2015 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželke 7.000 eur a maloletému dieťaťu 10.000 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode.

25. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na rozhodnutia, ktorými bola priznaná vyššia náhrada nemajetkovej ujmy (rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 13C/126/2010 zo dňa 01.10.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/368/2015 z 01.07.2015 v sume 40.000 eur za smrť manželky, rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 9C/174/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/19/2017 v sume 40.000 eur pozostalej manželke a plnoletým deťom 17.000 eur a 20.000 eur, rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 9C/45/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/137/2017 v sume 40.000 eur pozostalej manželke a plnoletým deťom každému po 20.000 eur, rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 7C/151/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/810/2014 v sume 70.000 eur pozostalému manželovi a pozostalým deťom každému po 100.000 eur, rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 10C/88/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/330/2012 v sume 90.000 eur každému z rodičov a každému zo súrodencov 10.000 eur /nemocnica, nesprávna zdravotnícka starostlivosť/, rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 24C/239/2013 v sume 50.000 eur pozostalej matke, rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 18C/276/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/470/2011 v sume 49.790 eur pozostalým rodičom, rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/40/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/578/2014 v sume 45.000 eur pozostalému manželovi a otcovi, rozsudkom Okresného súdu Bratislava sp. zn. 18C/76/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/217/2014 v sume 40.000 eur pozostalým rodičom) súd uvádza, že sa jedná o staršie rozhodnutia (niektoré z nich sa ani netýkali porovnateľných prípadov), keď postupným vývojom rozhodovacej činnosti v tejto oblasti sa súdmi priznávané sumy náhrad nemajetkovej ujmy skôr znižovali a ustálili sa na sumách uvedených v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozsudku. Pokiaľ žalobkyňa v tejto súvislosti argumentovala infláciou a znižovaním hodnoty peňazí v čase (čím chcela odôvodniť to, že pokiaľ

v minulosti boli priznávané vyššie sumy náhrad, tak v súčasnosti by mali byť priznané ešte vyššie) súd uvádza, že odhliadnuc od spomenutého vývoja rozhodovacej činnosti súdov (smerom k nižším čiastkam ako v minulosti) takto mechanicky k určovaniu výšky náhrad nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je možné pristupovať. Náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých obetí sa určuje podľa vyššie uvedených (judikatúrou ustálených) kritérií, ktoré nie sú ovplyvnené ekonomickým vývojom spoločnosti ani zmenou životnej úrovne (zvýšenie cenovej hladiny a inflácia). Konštrukcia náhrady nemajetkovej ujmy vychádza z vyjadrenia škody v peniazoch, a nie z prepočtu peňazí na hmotné predmety a spätne na peniaze, čo by nezodpovedalo poňatiu skutočnej škody tak, ako je upravená v hmotnom práve a definovaná právnou teóriou a z nej vychádzajúcou súdnou praxou. Peniaze plnia úlohu všeobecného ekvivalentu a túto funkciu nestrácajú ani vplyvom inflácie, ktorá sa prejavuje zvyšovaním cenovej hladiny a zvyčajne vedie k tomu, že za rovnakú čiastku peňazí si možno v rôznych obdobiach obstarať rozdielny objem spotrebných predmetov alebo iných pôžitkov. Na výšku zadosťučinenia za nemajetkovú ujmu teda nemá vplyv znehodnotenie meny v dôsledku inflácie alebo nárastu mzdovej, platovej a cenovej hladiny (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 1681/2023 zo dňa 15.10.2024, tiež uznesenia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 4428/2016 zo dňa 28.08.2018, sp. zn. 30 Cdo 3450/2013 zo dňa 26.08.2014, sp. zn. 28 Cdo 96/2012 zo dňa 18.10.2012, sp. zn. 30 Cdo 3331/2012 zo dňa 24.06.2013, sp. zn. 30 Cdo 4338/2014 zo dňa 09.04.2015).

26. Záverom súd zdôrazňuje, že pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (všeobecne a v prípadoch ako je posudzovaná vec zvlášť), je potrebné vyvarovať sa mechanickej aplikácie práva motivovanej snahou o dosiahnutie matematicky presného výsledku. Nemožno totiž opomínať, že v prípade nemajetkovej ujmy ide o kategóriu objektívne iba ťažko uchopiteľnú (a zistiteľnú), a tým náhradu za ňu iba obtiažne jednoduchými výpočtami ustáliteľnú. Podstatné je, aby súdom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy neprimerane (a neodôvodnene) nevybočila z rámca náhrad priznaných v porovnateľných prípadoch, čo sa v posudzovanej veci nestalo. Vždy je pritom potrebné zohľadňovať konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu a prípadný výraznejší (výnimočný) odklon od takto typovo judikatúrou vymedzených prípadov si vyžaduje náležité odôvodnenie, čo vyplýva z požiadavky jednotného posudzovania porovnateľných prípadov odvodenej z ústavne chráneného princípu rovnosti pred zákonom a právnej istoty.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p.. Žalovaný úhradou sumy 7.500 eur až po začatí konania procesne zavinil zastavenie konania v tejto časti, čo možno pre účely rozhodovania o nároku na náhradu trov konania hodnotiť ako jeho neúspech v tejto časti a zároveň úspech žalobkyne (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 19/2010 zo dňa 26.01.2011, rovnako rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 1/2007 zo dňa 31.08.2008). Vo zvyšnej časti bola žalobkyňa síce v rozhodujúcej miere neúspešná, avšak rozhodnutie o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch záviselo od úvahy súdu, preto čiastočné (hoci v prevažnej miere) zamietnutie žaloby v tejto časti, súd pre účely rozhodovania o nároku na náhradu trov konania nepovažoval za neúspech žalobkyne. Za podstatné považoval súd to, že čo do základu nároku (na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch) mala žalobkyňa v konaní úspech, pričom jeho výška bola výlučne predmetom úvahy súdu, za čo žalobkyňa nemôže niesť zodpovednosť (a byť procesne sankcionovaná v podobe nepriznania nároku na náhradu trov konania, resp. jeho znížením). V prípadoch, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku) nejde totiž o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu (alebo znaleckej činnosti). Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania je totiž potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (porov. napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15.04.2020, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/56/2022 zo dňa 16.02.2023, tiež Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 926 a 927). Vzhľadom na uvedené súd priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.